

Tajna teta Franke

by [Radmila Solesa-Cetic](#) on Sunday, June 10, 2012 at 4:06pm ·

Koliko se ja sjecam, oduvijek smo skupa disali.

Ni cetiri nisam imala kad mi je teta Francka, umirovljena uciteljica iz Zagreba, rekla da jedno bez drugog ne mozemo. Ona je bas sve znala. Po koje zasto njoj je bilo upuceno samo iz zelje za jos, nikad iz sumnje.

Bilo mi je zabranjeno da ulazim u njenu rezidenciju bez pitanja; a ubrzo su zabranili i samo pitanje.

Teta Francka je usla u nasu kucu kao dadilja, moju mladju sestru je cekala iz porodilista. Dok sam bila 'cer jedinica aranzmani su bili razni, uglavnom tetke i komsiluk. Neki su imali "cure", obicno srednjoskolke iz obliznjih sela, za dadilje; vecina majke il' bake. Ona je u nasu bosansku familiju unijela zagrebacki naglasak i dozu gospostine. Cak i kad je sopala moju sestru, koja nikad nije htjela da jede, i kad su papice frcale na sve strane i lijepile se po njezno zelenim kuhinjskim zidovima, normalnim mi se cinilo, teta Francka je sopa. Doza elegancije u haoticnim pokretima sopenja.

U njenoj prisutnosti svi su bili za nijansu tisi.

Kad bi, poslije popodneve kafe, koja je, eto, i sezdesetih u mojoj kuci bila i kava, ona svecano najavljiuala "povlacenje u svoju rezidenciju", meni zabranjeni teritorij, grabila sam najbolju poziciju s koje bih mogla virnuti u to nesto na svemirski brod nalik. Kad sam, napokon, zaslužila ulazak i kratki posjet rezidenciji, razocarenje je kratko trajalo; odsustvo tajne komandne ploce je zaboravljeno momentalno.

Opcaranost zelenilom kucnog bilja je dala teta Franki jos vecu moc. Cijeli zid, onaj iza vrata, koji se nije mogao ukrasti pogledom koliko je trajao prelazak njenih kukova preko visokog drvenog praga koji se subotom ribao grubom, zutom cetkom i Vimom. Bilo mi zao sto nema struk, ili bar malo duze ruke, da saznam vise o njenom tajnom zivotu.

I ne samo taj zid, no i dobar dio onog, s prozorom sto gleda na ulicu i cika Ibrinu kucu, bio je, u raznim nivoima, ukrasen zelenim listovima egzoticnog bilja. Tad je, za mene, sve kucno bilje bilo egzoticno. Ni jedna kuca mog djetinjstva nije imala saksije unutra; sve su bile oko ulaza, na balkonima, verandama. Tuzne i prazne, saksije su zime provodile po garazama i ljetnim kuhinjama. Karanfilcici, georgine, oleandri i begonije u mjesecima bez slova "r", cvijece moga djetinjstva. Nikad u kuci.

Ne sjecam se rijeci kojima mi je posadjen osjecaj koji sam tad iznijela iz teta Frankine rezidencije. Znam da sam ponijela ljubav i zahvalnost prema svim biljkama. Znam da sam kroz gradski park, drzeci za ruku tatu, mamu ili Nadina kolica, uzbudjeno podsjecala visoke krosnje divljeg kestena na nasu tajnu – mi skupa disemo, mi se volimo, mi smo jedno.

Trazila sam se u cvijecu, nalazila se u svim mirisima i bojama, ali nikako u velicinu cvijeta nisam mogla stati. Onda sam odlucila da budem drvo. Svako drvo. I gledala, i grlila, i skakala, i padala. I plakala, i voljela. Boljelo me svako urezano srce na njemu.

Onda, u petom osnovne, kad neko nije odgovorio tacno na pitanje, nastavnik Dino rece:

- Sjedi drvo na klupu.

U prvi mah sam bila sretna, mislila ima nas jos; spoznaja me slijedece sekunde otresla. Nema. ..

I vise se nisam trudila da nadjem nekog ko zna tajnu teta Franke. Rasla sam kao normalno dijete i obavezno, kad god je bilo moguće, sa Goranima sadila mlade stabljike. Moju tajnu vezu s biljkama zamijenile se veze s prijateljicama, i tajne veze s djecacima.

Ocjecaj se jednom vratio kad su gradski oci posjekli aleju platana. Tad sam im napisala In Memoriam, i na moje iznenadjenje, moj sef, urednik Krajine, pustio.

Odnedavno sam opet drvo postala. Kad je odrezna najmladja grancica moje krosnje, pomislila sam da cu se cijela osusiti. No,

ostale su grancice bile zdrave, pocele se povijati pod vjetrom umilnije, u suncu traziti zdravlje, u kisi gasiti zedj. U cvijecu traziti drustvo, u ptici lijek.

Iako sam kao dijete najvise bila jela, kao djevojka i vita jela, sad sam nekako vrba najcesce bila. Pa breza. Pa brezica. Pa hrast. Stogodisnji. Pa breskva, jabuka. I limun, ponekad. I opet bih jelom da budem. A nije mi ni bijela brezina put strana; pogotovo za mjeseca punih obraza.

Jest se malo kora izborala, jesu se malo godovi nadzidzali, ali i kad mi polomis grancicu sok i dalje iz mene tece. Dobro sam drustvo kucnom cvijecu, naginje se, uz kafu, da mi prisapne nesto. Ono vani jos me se vise obraduje . Nisam mu, vec dva proljeca, hranu iz prodavnice donijela. A ono, opet, jos ljepse, jos vece, jos sretnije.

I ovo americko bilje zna tajnu teta Franke, sapnutu mi sezdesetih, u rezidenciji cija je komandna ploca odisala Ljubavlju.

Tin's Garden 2012